

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru completarea articolului 42 din Codul fiscal

nr.1163-XIII din 24.04.1997

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorului, finalitatea scontată prin prezentul proiect de lege este scutirea de la plata impozitului pentru creșterea de capital, în cazul încheierii unui contract de donație între rude până la gradul III, precum și între soți. Astfel, prin proiect se propune ca creșterea sau pierderile de capital să nu fie recunoscute în cazul încheierii unui contract de donație între rude până la gradul III, precum și între soți.

d. Suficiența argumentării. Autorul a evidențiat în conținutul notei informative argumente elocvente, care evidențiază principalele prevederi ale proiectului, condițiile ce au impus elaborarea proiectului și referințe corespunzătoare la modul de reglementare a subiectului dat în alte state (România). Totodată, ținând cont de riscurile identificate în prezentul raport de expertiză anticorupție, și anume reducerea veniturilor la buget și donarea tendențioasă a bunurilor rudelor până la gradul al III-lea, ar fi oportun de analizat suplimentar impactul implementării facilității date în comun cu Ministerul Finanțelor în vederea respectării prevederilor art.131 din Constituție potrivit căruia „Bugetul public național cuprinde bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele raioanelor, orașelor și satelor. [...] (4) Orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern”.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Aspectul economico-financiar al proiectului nu este analizat în nota informativă, deși inițiativa

dată duce la reducerea veniturilor la buget. Considerăm oportun de evaluat acest compartiment în nota informativă, astfel încât să nu fie prejudiciat, pe de o parte, interesul public, iar pe de altă parte, interesul statului.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesul public general, prin instituirea facilității fiscale celor care donează bunuri. Totodată, nu este exclus faptul că prin facilitatea dată se creează condiții pentru camuflarea beneficiarului efectiv al bunurilor imobile, prin donarea acestora rudelor pînă la gradul a III-a de rudenie și nedeclararea bunurilor în posesie, fapt care periclitează transparența bunurilor deținute de către anumite categorii de subiecții.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domenii anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiecțiile expuse în acest raport cu privire la neîntrunirea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008 potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru a asigura posibilitățile de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției. Proiectul prenotat este plasat pe pagina oficială a Parlamentului Republicii Molodva, fiind posibil accesul la proiectul prenotat al cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări vis-a-vis de acest proiect.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Articol unic – art.42 alin.(3) din Codul fiscal „Crearea sau pierderile de capital nu se recunosc în cazul încheierii unui contract de donație între rude pînă la gradul III, inclusiv, precum și între soți”.

Suplimentar la concluziile expuse la compartimentul I „Fundamentarea generală” a proiectului, privind acordarea facilității fiscale persoanelor care donează bunuri, menționăm că, prin scutirea dată există riscul limitării accesului la informația privind bunurile deținute de către unii subiecți care dețin mai multe bunuri, prin donarea acestora rudelor de pînă la gradul al III-lea, deși aceștia sun beneficiarii efectivi.

Recomandarea: Pentru a da o apreciere obiectivă a impactului implementării facilității date, este necesar de analizat amendamentul dat în comun cu Ministerul Finanțelor.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Cheptea
inspector principal al Direcției legislație și expertiză anticorupție

09 Decembrie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*